

Sygn. akt VI U 1925/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Jolanta Bieniaszewska

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: J. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 23 kwietnia 2013 r., znak: (...)

w sprawie: J. N.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu J. N. prawo do emerytury od dnia (...)

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VIU 1925/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu J. N. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U z 2009 roku, nr 153, poz. 1227/ i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. Ubezpieczony do prac wykonywanych w warunkach szczególnych wniósł o zaliczenie okresu pracy od dnia 19 sierpnia 1972 roku do dnia 31 maja 1991 roku w (...) Zakładach (...) z siedzibą w P., ubezpieczony wskazał, iż nie jest w stanie przedłożyć wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych, bowiem zakład

pracy już nie istnieje a wszystkie dokumenty dotyczące zatrudnienia zostały przekazane do Archiwum (...) Urzędu Wojewódzkiego w B.. W zakładach tych ubezpieczony był zatrudniony na stanowiskach strażaka, piłowego oraz ślusarza remontowego i konserwatora maszyn i urządzeń, wszystkie te stanowiska zdaniem ubezpieczonego należy zaliczyć do prac wykonywanych w warunkach szczególnych, na powyższą okoliczność ubezpieczony wniósł o przeprowadzenie dowodów z zeznań wskazanych przez niego świadków.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu powyższego okresu zatrudnienia, bowiem ubezpieczony nie przedłożył wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. N. (urodzony w dniu (...)) w dniu 15 października 2012 roku złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony udowodnił łączny okres ubezpieczenia w wymiarze 29 lat, 3 miesięcy i 25 dni w tym okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 6 lat, 7 miesięcy i 23 dni. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

-okoliczności bezsporne

Ubezpieczony J. N. od 19 sierpnia 1972 roku do dnia 31 maja 1991 roku był zatrudniony w (...) Zakładach (...) z siedzibą w P.. W okresie od dnia (...) ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową. Ubezpieczony został zatrudniony jako strażak, w dniu 5 maja 1975 roku został zatrudniony na stanowisku piłowego, a z dniem 5 listopada 1975 roku powierzono mu pracę na stanowisku konserwatora maszyn i urządzeń oraz obsługi urządzeń do odsiewania nasion konopnych. Następnie od dnia 21 lutego 1978 roku ubezpieczony pracował na stanowisku ślusarza remontowego maszyn w Dziale Mechaniki, od dnia 2 maja 1988 roku ubezpieczony ponownie objął stanowisko konserwatora maszyn i urządzeń oraz ślusarza remontowego i na tym stanowisku pracował do końca okresu zatrudnienia.

Ubezpieczony jako piłowy pracował w wytwórni płyt paździerzowych, ubezpieczony obcinał płyty paździerzowe, przy ich obcinaniu panowało duże zapylenie oraz hałas, wyczuwalne było oddziaływanie klejów oraz formaliny.

Ubezpieczony jako konserwator pilnował ciągu maszyn, smarował smarami oraz oliwił. Maszyny często zwijały włókna, w związku z czym ubezpieczony musiał unosić 100 kilowe wałki by je oczyścić. Jako ślusarz remontowy ubezpieczony przeprowadzał remonty maszyn oraz urządzeń w halach produkcyjnych oddziałów K.Z.P.L. (...) w P., będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie (obróbka surowców włókienniczych i ich przędzenie; prace na oddziałach płyt i kształtek tapicerskich). Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

-dowód: zeznania świadków: R. B. P. L. zapis AV k. 26 v akt sądowych, dokumentacja z okresu zatrudnienia k. 21 akt sądowych, zeznania ubezpieczonego zapis AV k. 26 v akt sądowych

Sąd uznał zeznania świadków oraz ubezpieczonego za wiarygodne, świadkowie w swoich zeznaniach dokładnie opisali przebieg zatrudnienia i rodzaj czynności wykonywanych przez ubezpieczonego, nadto w tym samym okresie czasu byli zatrudnieni w jednym zakładzie pracy wraz z ubezpieczonym, zatem widywali go przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych, a ich zeznania znajdują potwierdzenie w dokumentach składających się na akta pracownicze ubezpieczonego, w tym angażach zatrudnienia potwierdzających zajmowane przez odwołującego stanowiska pracy.

Sąd rozważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 roku, nr 153, poz.1227 / oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.(art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwala na dokonanie ustalenia, iż ubezpieczony w spornym okresie czasu wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 32 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” w § 4 ust.3 oraz § 9 (funkcjonariusz pożarnictwa) w dziale XIV poz. 25 (bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano- remontowe na oddziałach będących w ruchu) stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości. Należy

przy tym zaznaczyć, że stanowisko pilowego oraz konserwatora maszyn i urządzeń zostało wymienione w dziale VII zarządzenia resortowego nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku, które wprowadzenie nie posiada znaczenia normatywnego, lecz posiada znaczenie dowodowe, w dziale VII w przemyśle lekkim pozycja 1 wskazano pracę polegającą na obróbce surowców włókienniczych i przędzenie. Natomiast na wydziałach, na których pracował ubezpieczony prowadzona była obróbka surowców włókienniczych w związku z tym osoby tam zatrudnione pracowały w warunkach szczególnych. Dodatkowo należy wskazać, iż także okres służby wojskowej winien być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych zgodnie z aktualnym orzecznictwem Sądu Najwyższego, bowiem ubezpieczony zarówno przed odbyciem służby, jak i po powrocie ze służby pracował w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony posiada wymagany ponad 15-letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionych wyżej okresów spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust.1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia nie przedłożył wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żądanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.